

Сравнителна таблица

Параграф 3 и 6 от проекта на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г., отнасящ се за изменения и допълнения в Кодекса за социално осигуряване

Действащ текст	Нов текст
Чл. 4а	
(3) Лицата по ал. 1 внасят осигурителни вноски в размерите, определени за фонд "Пенсии", фонд "Общо заболяване и майчинство", фонд "Безработица" и фонд "Трудова злополука и професионална болест", както следва:	
1. 17,8 на сто за фонд "Пенсии" за лицата, родени преди 1 януари 1960 г., а за работещите при условията на I или II категория труд - 20,8 на сто;	1. 19,8 на сто за фонд "Пенсии" за лицата, родени преди 1 януари 1960 г., а за работещите при условията на I или II категория труд - 22,8 на сто ;
2. 12,8 на сто за фонд "Пенсии" за лицата, родени след 31 декември 1959 г., а за работещите при условията на I или II категория труд - 15,8 на сто;	2. 14,8 на сто за фонд "Пенсии" за лицата, родени след 31 декември 1959 г., а за работещите при условията на I или II категория труд - 17,8 на сто ;
(6) Когато лицата по ал. 1 получават доходи и от дейности по чл. 4, осигурителните вноски се внасят върху сбора от осигурителните им доходи, но върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход, по следния ред:	
1. доходи от дейности на лицата по чл. 4, ал. 1;	1. доходи от дейности на лицата съгласно последователността, посочена в чл. 4, ал. 1 и 10;
Създава се нова т. 2:	2. доходи от обезщетения, изплащани по Кодекса на труда или по специални закони, върху които се дължат осигурителни вноски;
2. осигурителния доход като морски лица;	3. осигурителния доход като морски лица;
3. осигурителен доход като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски или в неперсонифицирани дружества, упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност, регистрирани земеделски стопани и тютюнопроизводители;	4. осигурителен доход като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски или в неперсонифицирани дружества, упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност, регистрирани земеделски стопани и тютюнопроизводители;
4. доходи за работа без трудово правоотношение.	5. доходи за работа без трудово правоотношение.
Чл. 5	
(1) Осигурител е всяко физическо лице, юридическо лице или неперсонифицирано дружество, както и други организации, които имат задължение по закон да внасят осигурителни вноски за други физически лица. Държавата участва в осигуряването чрез трансфер във фонд "Пенсии" в размерите и по реда, определени в чл. 21, т. 4.	(1) Осигурител е всяко физическо лице, юридическо лице или неперсонифицирано дружество, както и други организации, които имат задължение по закон да внасят осигурителни вноски за други физически лица. Държавата участва в осигуряването чрез трансфер във фонд "Пенсии" в размерите и по реда, определени в чл. 21, т. 4.
(2) Самоосигуряващ се е физическо лице, което е длъжно да внася осигурителни вноски за своя сметка. Държавата участва в осигуряването на самоосигуряващите се лица чрез трансфер във фонд "Пенсии" в размерите и по реда, определени в чл. 21, т. 4.	(2) Самоосигуряващ се е физическо лице, което е длъжно да внася осигурителни вноски за своя сметка. Държавата участва в осигуряването на самоосигуряващите се лица чрез трансфер във фонд "Пенсии" в размерите и по реда, определени в чл. 21, т. 4.
Чл. 6	

(7) Осигурителната вноска за Учителския пенсионен фонд е в размер 4,3 на сто и е изцяло за сметка на осигурителя.	(7) Осигурителните вноски за Учителския пенсионен фонд са в размер 4,3 на сто и са изцяло за сметка на осигурителя. Вноските се внасят върху доходите, за които се дължат осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, с изключение на чл. 9, ал. 3, т. 5, ал. 6 и 7.
(12) Върху средствата за социални разходи, давани постоянно или периодично пряко на лицата по чл. 4, ал. 1 в пари или в натура, се внасят осигурителни вноски, определени съответно по реда на ал. 3 и 5.	(12) Върху средствата за социални разходи, давани постоянно или периодично пряко на лицата по чл. 4, ал. 1 в пари или в натура, се внасят осигурителни вноски, определени съответно по реда на ал. 3, 5 - 7.
Чл. 6а	
(1) Осигурителните вноски за работниците и служителите, командировани или изпратени по реда на чл. 121а, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 от Кодекса на труда, се дължат върху получените, включително начислените и неизплатените, брутни месечни възнаграждения или неначислените месечни възнаграждения, както и други доходи от трудова дейност в приемащата държава и в България, но върху не по-малко от минималните ставки на заплащане на труда в приемащата държава, а за работниците и служителите, командировани или изпратени в държава, в която не са определени минимални ставки на заплащане - минималния осигурителен доход по чл. 6, ал. 2, т. 3, и върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход по чл. 6, ал. 2, т. 1.	(1) Осигурителните вноски за работниците и служителите, командировани или изпратени по реда на чл. 121а, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 от Кодекса на труда и чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004 , се дължат върху получените, включително начислените и неизплатените, брутни месечни възнаграждения или неначислените месечни възнаграждения, както и други доходи от трудова дейност в приемащата държава и в България, но върху не по-малко от минималните ставки на заплащане на труда в приемащата държава, а за работниците и служителите, командировани или изпратени в държава, в която не са определени минимални ставки на заплащане - минималния осигурителен доход по чл. 6, ал. 2, т. 3, и върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход по чл. 6, ал. 2, т. 1.
Чл. 7	
(4) Осигурителните вноски за самоосигуряващите се лица се внасят лично или чрез осигурителни каси до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се дължат.	(4) Осигурителните вноски по чл. 6, ал. 8 за самоосигуряващите се лица се внасят лично или чрез осигурителни каси до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се дължат.
(5) При наличие на няколко публични задължения самоосигуряващите се лица и лицата по чл. 4, ал. 9 заявяват по ред, определен с наредбата по чл. 5, ал. 6, кои задължения за осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване погасяват. В този случай чл. 169, ал. 5 и 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се прилагат.	(5) При наличие на няколко публични задължения самоосигуряващите се лица и лицата по чл. 4, ал. 9 могат да заявят по ред, определен с наредбата по чл. 5, ал. 6, кои задължения за осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване погасяват. В този случай чл. 169, ал. 5 и 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се прилагат.
Чл. 9	
(1) Осигурителният стаж се изчислява в часове, дни, месеци и години. За осигурителен стаж се зачита:	

1. времето, през което лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1 и ал. 10 са работили при пълното законоустановено за тях работно време, ако са внесени или дължими осигурителните вноски върху полученото, начисленото и неизплатеното, както и неначисленото възнаграждение, но не по-малко от минималния осигурителен доход по чл. 6, ал. 2, т. 3 за съответната професия; когато лицето е работило при непълно работно време, осигурителният стаж се зачита пропорционално на законоустановеното работно време;	1. времето, през което лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1 и 9 и ал. 10 са работили при пълното законоустановено за тях работно време, ако са внесени или дължими осигурителните вноски върху полученото, начисленото и неизплатеното, както и неначисленото възнаграждение, но не по-малко от минималния осигурителен доход по чл. 6, ал. 2, т. 3 за съответната професия; когато лицето е работило при непълно работно време, осигурителният стаж се зачита пропорционално на законоустановеното работно време;
(6) За осигурителен стаж при пенсиониране се зачита времето, през което са полагани грижи за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто, които постоянно се нуждаят от чужда помощ, от техните съпруг (съпруга), родител (осиновител) или един от родителите на майката или бащата на лицето с увреждане. Осигурителен стаж се зачита, при условие че за това време лицата не са били осигурени или не са получавали пенсия. При пенсиониране за периода, който се зачита за осигурителен стаж, се внасят осигурителни вноски в размера за фонд "Пенсии" върху минималната работна заплата към датата на отпускането на пенсия, които са за сметка на държавния бюджет.	(6) За осигурителен стаж при пенсиониране се зачита времето, през което са полагани грижи за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто, което постоянно се нуждае от чужда помощ. Стажът се зачита за едно от следните лица: съпруг (съпруга), родител (осиновител) или един от родителите на майката или бащата на лицето с увреждане. Осигурителен стаж се зачита, при условие че за това време лицето, полагало грижите, не е било осигурено и не е получавало лична пенсия. При пенсиониране, за периода, който се зачита за осигурителен стаж, се внасят осигурителни вноски в размера за фонд "Пенсии" върху минималната работна заплата към датата на отпускането на пенсия, които са за сметка на държавния бюджет.
Чл. 36	
(1) Надзорният съвет:	
7. взема решение за заличаване на несъбираеми вземания по вземанията, събирани от Националния осигурителен институт след приключване на производството за несъстоятелност или ликвидация на осигурителите, както и за задължения към държавното обществено осигуряване на осигурители и самоосигуряващи се лица до 1000 лв., които не могат да бъдат събрани по реда на чл. 110, ал. 5;	7. взема решение за заличаване на несъбираеми вземания по вземанията, събирани от Националния осигурителен институт след приключване на производството за несъстоятелност на осигурителите —или ликвидация на осигурителите, както и за задължения към държавното обществено осигуряване на осигурители и самоосигуряващи се лица до 1000 лв., които не могат да бъдат събрани по реда на чл. 110, ал. 5;
Чл. 40	
(5) Осигурителят изплаща на осигуреното лице за първите три работни дни от временната неработоспособност 70 на сто от среднодневното брутно възнаграждение за месеца, в който е настъпила временната неработоспособност, но не по-малко от 70 на сто от среднодневното уговорено възнаграждение.	(5) Осигурителят изплаща на осигуреното лице за първите три работни дни от временната неработоспособност 50 на сто от среднодневното брутно възнаграждение за месеца, в който е настъпила временната неработоспособност, но не по-малко от 50 на сто от среднодневното уговорено възнаграждение.

<p>Чл. 42</p> <p>(2) Когато временната неработоспособност поради общо заболяване, трудова злополука или професионална болест е настъпила до 30 календарни дни от прекратяването на трудовия договор или осигуряването, паричното обезщетение се изплаща за срока на неработоспособността, но за не повече от 30 календарни дни. В тези случаи паричното обезщетение не се изплаща на лица, които получават пенсия или обезщетение за оставане без работа, определено съгласно нормативен акт. Изплатените парични обезщетения за временна неработоспособност се възстановяват от лицата за периода, за който им е отпусната пенсия или им е изплатено обезщетение за оставане без работа.</p>	<p>Алинея 2 се отменя.</p>
<p>Чл. 54а</p> <p>(1) Право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 9 месеца през последните 15 месеца преди прекратяване на осигуряването и които:</p> <p>3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда, или законодателството на друга държава.</p>	<p>(1) Право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които:</p> <p>3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда.</p>
<p>Чл. 54б</p> <p>(1) Дневното парично обезщетение за безработица е в размер 60 на сто от среднодневното възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" за последните 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването, и не може да бъде по-малко от минималния дневен размер на обезщетението за безработица.</p> <p>(2) Минималният дневен размер на обезщетението за безработица се определя ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.</p>	<p>(1) Дневното парично обезщетение за безработица е в размер 60 на сто от среднодневното възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" за последните 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването, и не може да бъде по-малко от минималния и по-голямо от максималния дневен размер на обезщетението за безработица.</p> <p>(2) Минималният и максималният дневен размер на обезщетението за безработица се определя ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.</p>

<p>(3) Безработните лица, чиито правоотношения са били прекратени по тяхно желание или с тяхно съгласие, или поради виновното им поведение, на основание чл. 325, т. 1 и 2, чл. 326 и 330 от Кодекса на труда, чл. 103, ал. 1, т. 1, 2 и 5, чл. 105 и 107, ал. 1, т. 1 - 4 от Закона за държавния служител, чл. 162, т. 1 и 6, чл. 163 и чл. 165, т. 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, чл. 226, ал. 1, т. 4, 6, 8 и 16 от Закона за Министерството на вътрешните работи, чл. 101, ал. 1, т. 5, 7 и 9 от Закона за Държавна агенция "Разузнаване" и чл. 165, ал. 1, т. 2, 3 и 5 и чл. 271, т. 2, 3 и 5 от Закона за съдебната власт или по други закони получават минималния размер на паричното обезщетение за безработица за срок 4 месеца.</p>		<p>(3) Безработните лица, чиито правоотношения са били прекратени по тяхно желание или с тяхно съгласие, или поради виновното им поведение, на основание чл. 325, т. 1 и 2, чл. 326, 330 и чл. 331 от Кодекса на труда, чл. 105, чл. 107, ал. 1, т. 1 - 4 и чл. 107а от Закона за държавния служител, чл. 162, т. 1 и 6, чл. 163 и чл. 165, т. 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, чл. 226, ал. 1, т. 4, 6, 8 и 16 от Закона за Министерството на вътрешните работи, чл. 101, ал. 1, т. 5, 7 и 9 от Закона за Държавна агенция "Разузнаване" и чл. 165, ал. 1, т. 2, 3 и 5 и чл. 271, т. 2, 3 и 5 от Закона за съдебната власт или по други закони получават минималния размер на паричното обезщетение за безработица за срок 4 месеца. Обезщетение за срока и в размера по изречение първо получават и безработните лица, на които последното прекратено преди подаване на заявлението за отпускане на парично обезщетение за безработица правоотношение, по което са подлежали на осигуряване за безработица, е с продължителност по-малка от два месеца.</p>	
Чл. 54в			
<p>(1) Паричните обезщетения за безработица се изплащат ежемесечно през месеца, следващ този, за който се дължат, за период според продължителността на осигурителния стаж, по време на който лицата са били осигурени за безработица, за времето след 31 декември 2001 г., както следва:</p>		<p>(1) Паричните обезщетения за безработица се изплащат ежемесечно през месеца, следващ този, за който се дължат, за срок, определен според продължителността на осигурителния стаж, по време на който лицата са били осигурени за безработица, за времето след 31.12.2001 г., както следва:</p>	
Осигурителен стаж с осигуряване за безработица за времето след 31 декември 2001 г. (години)	Период на изплащане на обезщетението (месеци)	Осигурителен стаж с осигуряване за безработица за времето след 31.12.2001 г. (години)	Срок на изплащане на обезщетението (месеци)
до 3	4	до 3 г.	4
от 3 до 6	6	от 3 г. 1 д. до 7 г.	6
от 6 до 9	8	от 7 г. 1 д. до 11 г.	8
от 9 до 12	10	от 11 г. 1 д. до 15 г.	10
над 12	12	над 15 г.	12
Чл. 54г			
<p>(4) Длъжностните лица по чл. 54ж, ал. 1 спират с разпореждане производството по отпускането или изплащането на обезщетенията за безработица, когато са представени доказателства, които могат да доведат до издаване на разпореждане за отказ или прекратяване изплащането на обезщетението.</p>		<p>(4) Длъжностното лице по чл. 54ж, ал. 1 спира с разпореждане производството по отпускането или изплащането на обезщетението за безработица, когато има данни, които могат да доведат до издаване на разпореждане за отказ или прекратяване изплащането на обезщетението и/или е необходимо изясняване на осигурителен стаж и/или осигурителен доход при прилагане на разпоредбите на международни договори, по които Република България е страна.</p>	
Чл. 54д			

<p>(5) Ако по време на получаване на паричното обезщетение лицето започне да упражнява дейност - основание за задължително осигуряване по чл. 4 или трудова дейност по законодателството на друга държава, която бъде преустановена след по-малко от 9 месеца, изплащането на паричното обезщетение се възстановява за оставащия към датата на прекратяването период, ако регистрацията на лицето в Агенцията по заетостта е направена в срок 7 работни дни от прекратяване на трудовата дейност. Ако регистрацията е направена след този срок по неуважителни причини, изплащането на паричното обезщетение се възстановява от датата на новата регистрация за оставащия към датата на прекратяването период, намален със закъснението.</p>	<p>(5) Ако по време на получаване на паричното обезщетение лицето започне да упражнява дейност - основание за задължително осигуряване по чл. 4 или трудова дейност по законодателството на друга държава, която бъде преустановена след по-малко от 12 месеца, изплащането на паричното обезщетение се възстановява за оставащия към датата на прекратяването период, ако регистрацията на лицето в Агенцията по заетостта е направена в срок 7 работни дни от прекратяване на трудовата дейност. Ако регистрацията е направена след този срок по неуважителни причини, изплащането на паричното обезщетение се възстановява от датата на новата регистрация за оставащия към датата на прекратяването период, намален със закъснението.</p>
<p>Чл. 54к. Отпускането и изчисляването на паричните обезщетения за временна неработоспособност, трудоустрояване, бременност и раждане и за отглеждане на малко дете и помощите от държавното обществено осигуряване се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и чл. 33, т. 12, както и на данните, декларирани в подадените документи за изплащане на обезщетенията и помощите от държавното обществено осигуряване при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.</p>	<p>Чл. 54к. Отпускането и изчисляването на паричните обезщетения за временна неработоспособност, трудоустрояване, бременност и раждане и за отглеждане на малко дете и помощите от държавното обществено осигуряване се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и чл. 33, ал. 5, т. 12, както и на данните, декларирани в подадените документи за изплащане на обезщетенията и помощите от държавното обществено осигуряване при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.</p>
<p>Чл. 69б</p>	
<p>(1) Лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, могат да се пенсионират, ако не са придобили право на пенсия по чл. 168 или когато са променили осигуряването си по чл. 4в и са:</p>	<p>(1) Лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, придобиват право на пенсия при следните условия:</p>
<p>1. навършили възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете;</p>	<p>1. навършили са възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете;</p>
<p>(2) Лицата, които са работили 15 години при условията на втора категория труд, могат да се пенсионират, ако не са придобили право на пенсия по чл. 168 или когато са променили осигуряването си по чл. 4в и са:</p>	<p>(2) Лицата, които са работили 15 години при условията на втора категория труд, придобиват право на пенсия при следните условия:</p>
<p>1. навършили възраст до 31 декември 2015 г. 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете;</p>	<p>1. навършили са възраст до 31 декември 2015 г. 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете;</p>

<p>(3) Лицата, които имат 10 години осигурителен стаж, положен при условията на чл. 104, ал. 3, могат да се пенсионират преди навършване на възрастта по чл. 68, при условие че имат сбор от възрастта и осигурителен стаж 90 и до 31 декември 2015 г. са навършили 52-годишна възраст за мъжете и 47-годишна възраст за жените. От 31 декември 2015 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 55-годишна възраст за мъжете и за жените.</p>	<p>(3) Лицата, които имат 10 години осигурителен стаж, положен при условията на чл. 104, ал. 3, могат да се пенсионират преди навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1, при условие че имат сбор от възрастта и осигурителен стаж 90 и до 31 декември 2015 г. са навършили 52-годишна възраст за мъжете и 47-годишна възраст за жените. От 31 декември 2015 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 55-годишна възраст за мъжете и за жените.</p>
<p>(4) Ако трудовият договор на лицата, които работят при условията на чл. 104, ал. 3, бъде прекратен на основание чл. 328, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса на труда, те могат да се пенсионират до 31 декември 2015 г. включително, не по-рано от навършване на 45-годишна възраст и ако имат сбор от осигурителен стаж и възраст 90 и 10 години осигурителен стаж, положен при условията на чл. 104, ал. 3. От 31 декември 2015 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 50-годишна възраст за мъжете и жените.</p>	<p>(4) При прекратяване на трудовия договор на основание чл. 328, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса на труда, лицата, които работят при условията на чл. 104, ал. 3 могат да се пенсионират, ако към датата на прекратяване на договора имат сбор от осигурителен стаж и възраст 90, от които 10 години осигурителен стаж, положен при условията на чл. 104, ал. 3 и навършена възраст 45 години и 4 месеца към 31 декември 2017 г. След 31 декември 2017 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 50 години за мъжете и жените.</p>
<p>(5) В случай че лицето е упражнило правото на пенсия по ал. 4, то не може да сключва трудов договор за работа при условията на първа категория труд до навършване на възрастта му по ал. 1 или по чл. 168, ал. 1, т. 1.</p>	<p>(5) Пенсия по ал. 1-4 се отпуска само ако лицата не са придобили право на пенсия по чл. 168 или ако са променили осигуряването си по чл. 4в.</p>
<p>(7) Когато лицата по ал. 1, 2, 3 и 4, които не са придобили право на пенсия по чл. 168, поискат да им бъде отпусната пенсия от държавното обществено осигуряване, едновременно със заявлението за отпускане на пенсия те подават и заявление, с което искат средствата по индивидуалната им партида в професионалния пенсионен фонд да се прехвърлят във фонд "Пенсии" на държавното обществено осигуряване. Заявлението за прехвърляне се подава чрез териториално поделение на Националния осигурителен институт до съответното пенсионноосигурително дружество, управляващо пенсионноосигурителния фонд, едновременно с подаване на заявлението за отпускане на пенсия от държавното обществено осигуряване. В 7-дневен срок от отпускане на пенсията териториалното поделение на Националния осигурителен институт изпраща заявлението на пенсионноосигурителното дружество.</p>	<p>(7) Пенсия по ал. 1-4 се отпуска на лице, което не е придобило право на пенсия по чл. 168, ако едновременно със заявлението за отпускане на пенсия е подало и заявление за прехвърляне във фонд "Пенсии" на средствата от индивидуалната му партида в професионален пенсионен фонд. Заявлението за прехвърляне се подава чрез териториалното поделение на Националния осигурителен институт до съответното пенсионноосигурително дружество, управляващо фонда, в който лицето е осигурено. В 7-дневен срок от датата на постановяване на разпореждане за отпускане на пенсията териториалното поделение на Националния осигурителен институт изпраща заявлението на съответното дружество, освен ако до тази дата лицето не е променило осигуряването си по чл. 4в.</p>

(3) На учителите, които са придобили право на пенсия при условията на ал. 1 и се пенсионират при условията на чл. 68, ал. 1 и 2, се изплащат пенсии за осигурителен стаж и възраст от фонд "Пенсии" и добавка от Учителския пенсионен фонд в размер 0,33 на сто от пенсията за всеки месец, за който има осигурителна вноска във фонда след придобиване право на пенсия по ал. 1.

(3) На учителите, които са придобили право на пенсия при условията на ал. 1 и се пенсионират при условията на чл. 68, ал. 1 и 2, се изплащат пенсии за осигурителен стаж и възраст от фонд "Пенсии" и добавка от Учителския пенсионен фонд в размер 0,33 на сто от пенсията за всеки месец, за който има осигурителна вноска във фонда след придобиване право на пенсия по ал. 1. При представянето на данни за допълнително положен учителски осигурителен стаж след отпускането на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2, към която се изплаща добавка от Учителския пенсионен фонд, броят на месеците, от които е определена добавката, се увеличава с броя месеци след пенсионирането, за които има осигурителни вноски в същия фонд.

Чл. 70. (1) Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи със сумата, образувана от: по процент 1,1 на сто за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от процента за месеците осигурителен стаж. След 31 декември 2016 г. процентът за всяка година осигурителен стаж нараства от първо число на всяка следваща календарна година с процент, равен или по-голям от процента, определен по правилото на чл. 100, ал. 1, до достигане на 1,5. Процентът се определя ежегодно със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година на база на използваните при съставянето на бюджета прогнозни стойности за нарастването на осигурителния доход и за индекса на потребителските цени. Ако лицата са придобили право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2 и продължават да работят след датата на придобиване на правото, без да им е отпусната пенсия, за всяка година осигурителен стаж след тази дата процентът е 3, а от 1 януари 2012 г. - 4, и съответната пропорционална част от тези проценти за месеците осигурителен стаж. Процентът за всяка година осигурителен стаж след датата на придобиване на правото по чл. 68, ал. 1 и 2 се определя за действителен календарен осигурителен стаж, без превръщане, придобит след 31 декември 2006 г.

Чл. 70. (1) Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи с процент за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. До 31.12.2016 г. процентът е със стойност 1,1. След тази дата той нараства от първо число на всяка следваща календарна година с процент, равен или по-голям от процента, определен по правилото на чл. 100, ал. 1, до достигане на стойност 1,5. Процентът по изречение първо се определя ежегодно със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година на базата на използваните при съставянето на бюджета прогнозни стойности за нарастването на осигурителния доход и за индекса на потребителските цени.

(2) Доходът, от който се изчислява пенсията, се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията се умножи по индивидуалния коефициент на лицето.

(3) Индивидуалният коефициент се изчислява от дохода на лицето, върху който са внесени осигурителни вноски за периода от три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж до 1 януари 1997 г. по избор на лицето и от дохода за периода след тази дата до пенсионирането му. За пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г., индивидуалният коефициент се изчислява от осигурителния доход на лицето за осигурителния му стаж след 31 декември 1996 г. до датата на отпускане на пенсията. При определяне на индивидуалния коефициент на самоосигуряващо се лице се взема предвид доходът, върху който са внесени осигурителните вноски.

(4) За изчисляване на индивидуалния коефициент се определят:

1. съотношението между средномесечния осигурителен доход на лицето за периода до 31 декември 1996 г. и средномесечната работна заплата за страната за същия период, обявена от Националния статистически институт;

2. съотношението между средномесечния осигурителен доход на лицето за периода след 31 декември 1996 г. и средномесечния осигурителен доход за страната за същия период; от 1 януари 2019 г. – съотношението между месечния осигурителен доход на лицето и средния осигурителен доход за страната за същия месец.

(2) За лицата, които са придобили право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2 и продължават да работят след датата на придобиване на правото, без да им е отпусната лична пенсия, за всяка година осигурителен стаж след тази дата процентът е 3, а от 1 януари 2012 г. - 4, а за месеците осигурителен стаж - съответната пропорционална част от тези проценти. Процентът за всяка година осигурителен стаж след датата на придобиване на правото по чл. 68, ал. 1 и 2 се определя за действителен календарен осигурителен стаж, без превръщане, придобит след 31 декември 2006 г.

(3) Доходът, от който се изчислява пенсията, се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията се умножи по индивидуалния коефициент на лицето.

(4) За пенсиите, отпуснати с начална дата преди 1 януари 2019 г., индивидуалният коефициент се изчислява от осигурителния доход на лицето за период от три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж до 1 януари 1997 г. по избор на лицето и от осигурителния му доход за периода след тази дата до датата на отпускане на пенсията. В случаите когато осигурителният доход на лицето до 1 януари 1997 г. е за период по-малък от три години, индивидуалният коефициент се изчислява от този доход. При определяне на индивидуалния коефициент на самоосигуряващо се лице се взема предвид доходът, върху който са внесени осигурителните вноски.

(5) Индивидуалният коефициент се определя, като всяко от съотношенията по ал. 4 се умножава съответно по броя на месеците, за които то е установено, и сборът на получените произведения се разделя на общия брой на месеците, включени в двата периода. От 1 януари 2019 г. индивидуалният коефициент се определя като средно съотношение от месечните съотношения по ал. 4, т. 2, изречение второ.

(6) Когато лицата не са работили след 1 януари 1997 г., индивидуалният коефициент е равен на съотношението по ал. 4, т. 1, а когато базисният период е изцяло след тази дата, индивидуалният коефициент е равен на съотношението по ал. 4, т. 2.

(7) За периодите, през които лицата са осигурявани в универсален пенсионен фонд, индивидуалният им коефициент се намалява на базата на съотношението между размерите на осигурителните вноски за универсален пенсионен фонд и за фонд "Пенсии" за трета категория труд за лицата, родени преди 1 януари 1960 г., по ред, определен с акт на Министерския съвет.

(8) Индивидуалният коефициент не се намалява за периодите, за които натрупаните средства по индивидуалната партида на лицата в универсален пенсионен фонд са прехвърлени в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система.

(5) За изчисляване на индивидуалния коефициент по ал. 4 се определят:

1. съотношението между средномесечния осигурителен доход на лицето за периода до 31 декември 1996 г., вкл., и средномесечната работна заплата за страната за същия период, обявена от Националния статистически институт;

2. съотношението между средномесечния осигурителен доход на лицето за периода след 31 декември 1996 г. и средномесечния осигурителен доход за страната за същия период.

(6) Индивидуалният коефициент по ал. 4 се изчислява, като всяко от съотношенията по ал. 5 се умножава съответно по броя на месеците, за които то е установено и сборът на получените произведения се разделя на общия брой на месеците, включени в двата периода. Когато лицата нямат осигурителен доход след 31 декември 1996 г., индивидуалният коефициент е равен на съотношението по ал. 5, т. 1, а когато осигурителният им доход е изцяло след тази дата, индивидуалният коефициент е равен на съотношението по ал. 5, т. 2.

(7) Съотношението по ал. 5, т. 2 за периодите след 01.01.2013 г. не може да надхвърля съотношението между максималния осигурителен доход, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване, и средномесечния осигурителен доход за страната за същия период.

(8) За пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г., индивидуалният коефициент се изчислява от осигурителния доход на лицето за периодите след 31 декември 1996 г. до датата на отпускане на пенсията. Когато лицето няма осигурителен доход след 31 декември 1996 г., индивидуалният коефициент се изчислява по реда на ал. 5, т. 1 от осигурителния му доход за период от три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж до 01.01.1997 г. по негов избор. В случаите когато осигурителният доход на лицето до 1 януари 1997 г. е за период по-малък от три години, индивидуалният коефициент се изчислява от този доход.

(9) Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 се определя със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

(10) Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 3 не може да бъде по-малък от 85 на сто от минималния размер по ал. 9.

(9) Индивидуалният коефициент по ал. 8, изречение първо, се изчислява като сбора на месечните съотношения между осигурителния доход на лицето за месеца и средния осигурителен доход за страната за същия месец се раздели на сбора от съотношенията между броя на работните дни, за които се отнася осигурителния доход на лицето за съответния месец, и броя на работните дни през месеца - за всички месеци след 31 декември 1996 г., участващи при изчисляване на индивидуалния коефициент. Отработените часове от лицето се изчисляват пропорционално на законоустановеното работно време.

(10) Осигурителният доход, от който се изчислява индивидуалния коефициент на лице, родено след 31 декември 1959 година, се намалява, както следва:

1. при изчисляването на индивидуалния коефициент по ал. 4, осигурителният доход за месеците, през които лицето е осигурявано в универсален пенсионен фонд, се намалява, като от него се изважда доход, определен въз основа на коефициент, представляващ среднопретеглено съотношение за тези месеци между размерите на осигурителните вноски за универсален пенсионен фонд и за фонд "Пенсии" за трета категория труд, по ред определен с акт на Министерския съвет;
2. при изчисляването на индивидуалния коефициент по ал. 8, изречение първо, осигурителният доход за всеки месец, през който лицето е осигурявано в универсален пенсионен фонд, се намалява, като от него се изважда доход, определен въз основа на съотношението за съответния месец между размера на осигурителната вноска за универсалния пенсионен фонд и размера на вноската за фонд „Пенсии“ за трета категория труд.

(11) При определяне на пенсия по международен договор, по който Република България е страна, се взема предвид осигурителният доход за осигурителния стаж, придобит по българското законодателство.

(12) Съотношението по ал. 4, т. 2 не може да надхвърля съотношението между максималния осигурителен доход, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване, и средномесечния осигурителен доход за страната за същия период.

(13) Размерът на пенсията по чл. 68а се намалява с 0,4 на сто за всеки недостигащ месец до навършване от лицето на възрастта му по чл. 68, ал. 1.

(14) Лицата могат да поискат преизчисляване на пенсията от осигурителния доход за друг тригодишен период преди 1 януари 1997 г. в 12-месечен срок от влизане в сила на разпореждането за отпускане на пенсията.

Чл. 75

(4) Размерът на пенсията за инвалидност поради общо заболяване не може да бъде по-малък от:

(11) Осигурителният доход, от който се изчислява индивидуалния коефициент на лице, родено след 31 декември 1959 година, не се намалява когато към датата на постановяване на разпореждането за отпускане на пенсията лицето е с променено осигуряване по чл. 46. Когато към датата на постановяване на разпореждането за отпускане на пенсията лицето е възобновило осигуряването си в универсален пенсионен фонд по реда на чл. 124а, осигурителният доход не се намалява за месеците, през които лицето не е било осигурено в универсален пенсионен фонд и натрупаните средства от индивидуалната му партида са били прехвърлени в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система. Осигурителният доход на лицето не се намалява след прехвърлянето на средствата му по чл. 129, ал. 15 във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“.

(12) Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 се определя със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

(13) Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 3 не може да бъде по-малък от 85 на сто от минималния размер по ал. 12.

(14) Размерът на пенсията по чл. 68а се намалява с 0,4 на сто за всеки недостигащ на лицето месец до навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1.

(15) Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68а, чл. 69, чл. 69а, чл. 69б и чл. 69в, не може да бъде по-малък от минималния размер по ал. 12.

(16) При определяне на пенсия по международен договор, по който Република България е страна, се взема предвид осигурителният доход за осигурителния стаж, придобит по българското законодателство.

(17) Лицата могат да поискат преизчисляване на пенсията от осигурителния доход за друг тригодишен период преди 1 януари 1997 г. в 12-месечен срок от влизане в сила на разпореждането за отпускане на пенсията.

1. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто - 115 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 9;	1. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто - 115 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 12;
2. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 71 до 90 на сто - 105 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 9;	2. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 71 до 90 на сто - 105 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 12;
3. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто - 85 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 9.	3. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто - 85 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 12.
Чл. 76. Доходът, от който се изчислява размерът на пенсията за инвалидност поради общо заболяване, се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната по чл. 70, ал. 2 се умножи по индивидуалния коефициент на лицето.	Чл. 76. Доходът, от който се изчислява размерът на пенсията за инвалидност поради общо заболяване, се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната по чл. 70, ал. 3 се умножи по индивидуалния коефициент на лицето.
Чл. 77. Индивидуалният коефициент за определяне на пенсията за инвалидност поради общо заболяване се определя по реда на чл. 70, ал. 3 - 8 до датата на пенсионирането.	Чл. 77. За определяне размера на пенсиите за инвалидност поради общо заболяване, отпуснати с начална дата преди 1 януари 2019 г., индивидуалният коефициент се изчислява по реда на чл. 70, ал. 4 - 7, ал. 10, т. 1 и ал. 11, а за пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г. - по реда на чл. 70, ал. 8-9, ал. 10, т. 2 и ал. 11.
Чл. 79	
(1) Размерът на пенсията за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната по чл. 70, ал. 2 се умножи по индивидуалния коефициент, изчислен по реда на чл. 70, ал. 3 - 8 до датата на пенсионирането и по следните коефициенти:	(1) Размерът на пенсията за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната по чл. 70, ал. 3 се умножи по индивидуалния коефициент, изчислен по реда на чл. 70, ал. 4 - 7, ал. 10, т. 1 и ал. 11- за пенсиите, отпуснати с начална дата до 1 януари 2019 г., а за пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г. - по реда на чл. 70, ал. 8-9, ал. 10, т. 2 и ал. 11, и по следните коефициенти:
(2) След 31 декември 2016 г. коефициентите по ал. 1, т. 1, 2 и 3 нарастват от първо число на всяка следваща календарна година с процент, определен съгласно чл. 70, ал. 1.	(2) След 31 декември 2016 г. коефициентите по ал. 1, т. 1, 2 и 3 нарастват от първо число на всяка следваща календарна година с процента на нарастване по чл. 70, ал. 1, изречение трето на процента за всяка година осигурителен стаж по чл. 70, ал. 1.
(3) Размерът на пенсията за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест не може да бъде по-малък от:	
1. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто - 125 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 9;	1. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто - 125 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 12;

2. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 71 до 90 на сто - 115 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 9;	2. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 71 до 90 на сто - 115 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 12;
3. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто - минималния размер по чл. 70, ал. 9.	3. за лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто - минималния размер по чл. 70, ал. 12.
Чл. 81	
(2) Наследствената пенсия се отпуска общо на всички лица, които имат право на тази пенсия, и се разпределя поравно между тях. Минималният размер на наследствената пенсия не може да бъде по-малък от 75 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 9.	(2) Наследствената пенсия се отпуска общо на всички лица, които имат право на тази пенсия, и се разпределя поравно между тях. Минималният размер на наследствената пенсия не може да бъде по-малък от 75 на сто от минималния размер по чл. 70, ал. 12.
Чл. 84	
(2) Когато починалият съпруг (съпруга) не е получавал пенсия, добавката по ал. 1 се определя от пенсията или от сбора от пенсиите, на които починалият е имал право по реда на чл. 83.	(2) Когато починалият съпруг (съпруга) не е получавал пенсия, добавката по ал. 1 се определя от пенсията или от сбора от пенсиите, на които починалият е имал право по реда на чл. 83. Когато починалият съпруг (съпруга) е получавал повече от една пенсия и едната от тях е социална пенсия за инвалидност, същата не се включва в сбора от пенсиите, от който се определя добавката.
Чл. 89а	
(1) Право на социална пенсия имат лицата, навършили 70-годишна възраст, когато годишният доход на член от семейството към датата на навършване на възрастта е по-малък от сбора на гарантирания минимален доход, установен за страната през последните 12 месеца. Ако искането е направено след навършване на 70-годишна възраст и след изтичане на 6-месечния срок по чл. 94, доходът на член от семейството се преценява към датата на заявлението.	(1) Право на социална пенсия имат лицата, навършили 70-годишна възраст, когато годишният доход на член от семейството към датата на навършване на възрастта е по-малък от сбора на гарантирания минимален доход, установен за страната през последните 12 месеца. Ако искането е направено след навършване на 70-годишна възраст и след изтичане на 2-месечния срок по чл. 94, доходът на член от семейството се преценява към датата на заявлението.
Чл. 94	
(1) Пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите се отпускат от датата на подаването им.	(1) Пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им.
(3) Пенсия за инвалидност се отпуска от датата на заявлението до ТЕЛК (НЕЛК), ако необходимите документи за пенсиониране са подадени в териториалното поделение на Националния осигурителен институт в едномесечен срок от влизането в сила на експертното решение на ТЕЛК (НЕЛК).	(3) Пенсия за инвалидност и добавка за чужда помощ се отпуска от датата на заявлението до ТЕЛК (НЕЛК), ако необходимите документи за пенсиониране са подадени в териториалното поделение на Националния осигурителен институт в едномесечен срок от влизането в сила на експертното решение на ТЕЛК (НЕЛК).

Създава се ал. 4:		(4) Наследствена пенсия или добавка по чл. 84 се отпуска от датата, следваща датата на прекратяване на пенсията на наследодателя, ако заявлението е подадено в 2-месечен срок от датата на смъртта на наследодателя.
Чл. 95		
(1) Пенсията се спира:		
2. когато пенсионерът не се яви за преосвидетелстване от органите на експертизата на работоспособността, след като е служебно повикан;	Точка 2 се отменя.	
4. когато не се следва изплащането ѝ на основание чл. 101;	4. когато не се следва изплащането ѝ на основание чл. 101, и е по-неблагоприятната по размер;	
Чл. 96		
(1) Пенсията се прекратява, когато:		
Създава се т. 5:		5. когато пенсионерът не се яви за преосвидетелстване от органите на експертизата на работоспособността, след като е служебно повикан.
Чл. 97		
(3) Спряната на основание чл. 95, ал. 1, т. 2 пенсия се възобновява от датата на спирането ѝ, ако се установи, че пенсионерът не се е явил за преосвидетелстване поради уважителни причини.	(3) Прекратената на основание чл. 96, ал. 1, т. 5 пенсия се възстановява от датата на прекратяването ѝ, ако се установи, че пенсионерът не се е явил за преосвидетелстване поради уважителни причини.	
Чл. 98		
(2) Длъжностните лица по ал. 1 издават разпореждания и за възстановяване на неправилно изплатените суми за пенсии. Дължимите суми по разпорежданията се събират от пенсията на пенсионера. В случай, че пенсията е прекратена, сумите се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.	(2) Длъжностните лица по ал. 1 издават разпореждания и за възстановяване на неоснователно изплатените суми за пенсии. Дължимите суми по разпорежданията се събират от пенсията на пенсионера или по реда на чл. 110, ал. 5, т. 1. В случай, че пенсията е прекратена, сумите се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.	
Чл. 99		
(1) Влязлото в сила разпореждане по чл. 98 може да се измени или отмени от органа, който го е издал:		
1. по заявление на пенсионера – когато същият представи нови доказателства за:		
а) осигурителен стаж и/или осигурителен доход, придобит преди пенсионирането, извън случаите по чл. 70, ал. 14;	а) осигурителен стаж и/или осигурителен доход, придобит преди пенсионирането, извън случаите по чл. 70, ал. 17;	
Чл. 102		
(2) При преизчисляването по ал. 1 се взема предвид средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на първо отпускане на пенсия.	(2) При преизчисляването по ал. 1 се взема предвид средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на първо отпускане на пенсия след което полученият размер се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща след датата на отпускане на пенсията.	
(6) При преизчисляване на пенсиите по чл. 68а размерът на намалението им по чл. 70, ал. 13 не се променя.	(6) При преизчисляване на пенсиите по чл. 68а размерът на намалението им по чл. 70, ал. 14 не се променя.	

<p>Чл. 110</p> <p>(1) Контролните органи на Националния осигурителен институт съставят на физическите лица или на юридическите лица ревизионни актове за начет:</p>	<p>(1) Контролните органи на Националния осигурителен институт съставят на физическите лица, юридическите лица и/или осигурителите ревизионни актове за начет:</p>
<p>Чл. 114</p> <p>(2) Добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица с изключение на следните случаи, в които възстановяването на сумите е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение: 1. по чл. 40, ал. 7, чл. 42, ал. 2, чл. 54е и чл. 54м, ал. 2, т. 2;</p> <p>(5) Дължимите суми по разпореждания, които не са погасени доброволно в срока по ал. 3, подлежат на принудително изпълнение по реда на чл. 110, ал. 5, т. 1 от този кодекс или по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, освен в случаите, когато могат да бъдат прихванати от изискуеми вземания на осигурения от държавното обществено осигуряване. Прихващането се извършва с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, или на друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението.</p>	<p>(2) Добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица с изключение на следните случаи, в които възстановяването на сумите е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение: 1. по чл. 40, ал. 7, чл. 42, ал. 2, чл. 54е и чл. 54м, ал. 2, т. 2;</p> <p>(5) Дължимите суми по разпореждания, които не са погасени доброволно в срока по ал. 3, подлежат на принудително изпълнение по реда на чл. 110, ал. 5, т. 1 от този кодекс или по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, или чрез прихващане от изискуеми вземания на осигурения от държавното обществено осигуряване. Прихващането се извършва с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, или на друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението.</p>
<p>Чл. 115</p> <p>(1) Вземанията на Националния осигурителен институт за неправилно извършвани осигурителни плащания, неоснователно изплатени парични обезщетения и надвзети пенсии и лихвите върху тях се погасяват с изтичане на петгодишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят. С изтичане на десетгодишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят, се погасяват всички вземания, независимо от прекъсването на давността.</p>	<p>(1) Вземанията на Националния осигурителен институт за неправилно извършвани осигурителни плащания, неоснователно изплатени парични обезщетения и надвзети пенсии и лихвите върху тях се погасяват с изтичане на петгодишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят. С изтичане на десетгодишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят, се погасяват всички вземания, независимо от спирането или прекъсването на давността, освен в случаите, когато задължението е разсрочено или изпълнението е спряно по искане на длъжника.</p>
<p>Чл. 343в</p> <p>(1) Лице, чието правоотношение с институция или орган на Европейския съюз, по което е било осигурявано в пенсионните схеми на Съюза, е прекратено, има право по свой избор да прехвърли средствата, представляващи придобитите от него в тази схема пенсионни права:</p>	

1. във фонд "Пенсии" на държавното обществено осигуряване, както и в универсален пенсионен фонд, ако е родено след 31 декември 1959 г., и/или	1. във фонд "Пенсии" на държавното обществено осигуряване, както и в универсален пенсионен фонд, ако е родено след 31 декември 1959 г., или
---	--

§ 53 от Преходните и заключителните разпоредби на закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 61 от 2015 г.)

(2) Пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември на годината, в която процентът по чл. 70, ал. 1 достига 1,5, се преизчисляват ежегодно от 1 юли на всяка календарна година, следваща годината на отпускането на пенсията, със съответния процент по чл. 70, ал. 1, изречение второ. Пенсиите за трудова злополука и професионална болест се преизчисляват ежегодно от 1 юли на всяка календарна година, като коефициентът по чл. 79, ал. 1, т. 1 – 3 се увеличава с процента по чл. 70, ал. 1, изречение второ.

(2) Пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември на годината, в която процентът по чл. 70, ал. 1 достига 1,5, се преизчисляват ежегодно от 1 юли на всяка календарна година, следваща годината на отпускането на пенсията, със съответния процент по чл. 70, ал. 1, изречение четвърто. Преизчисленият размер се определя въз основа на дохода, от който е изчислена пенсията, след което се осъвременява, преизчислява и индексира, съобразно съответно приложимата нормативна уредба. Пенсиите за трудова злополука и професионална болест се преизчисляват ежегодно от 1 юли на всяка календарна година, като коефициентът по чл. 79, ал. 1, т. 1 - 3 се увеличава с процента на нарастване по чл. 70, ал. 1, изречение трето на процента за всяка година осигурителен стаж по чл. 70, ал. 1. В случай че преизчисленият размер на пенсията, в сравнение с размера ѝ преди преизчисляването, е увеличен с по-малко от процента на нарастване по чл. 70, ал. 1, изречение трето на процента за всяка година осигурителен стаж, преизчисленият размер се приравнява на размера, определен с този процент.